

Michal Flegl

Za profesorem Františkem Zoulíkem (1933 - 2013)

V Praze 13. července 1404 došlo k mimořádné události, která se setkala s velkým ohlasem veřejnosti. Na Šibeničním vrchu (v části dnešního Žižkova) byl oběšen odbojný rytíř Jan Zoul (Zúl) z Ostředku s asi padesáti svými bojovníky. Podle zprávy pamětníka doprovodil Zoula na popraviště sám M. Jan Hus. Mocný dojem na shromážděné davy udělalo rytířovo veřejné pokání a prosba za odpuštění, pronesená krátce před smrtí. Jan Zoul však nebyl běžný loupežný rytíř, pozadí a příčiny jeho poprav byly v podstatě politické. Jako hejtman působil nejprve ve službách krále Václava IV. a poté jeho bratra markraběte Prokopa. Tím se dostal do středu zápasu mezi králem a českou vysokou šlechtou. Zoul se zmocnil, někdy na počátku 15. století, dvou hradů v Dolním Posázaví - Dubé a Hrádku. Výzvu vladařské rady, která ovšem byla s králem v napjatých vztazích, aby hrady vydal, rázně odmítl. Proto byl radou prohlášen za „zemského škůdce“ a vypravena proti němu zemská hotovost. Oba hrady Zoulem držené byly po dlouhých a tvrdých bojích dobyty a odbojný rytíř i se svými druhy popraven. Okázalá poprava posázavských odbojníků, byť byla nejspíše ospravedlňována velikostí obětí na životech při dobývání jejich hradů, se však nesetkala s příznivým ohlasem mezi pražským i středočeským obyvatelstvem. Rytíř Zoul a další popravení byli spíše považováni za mučedníky. Tolik historická skutečnost.

Skutečností také je, že v posázavském kraji rytíře Zoula z Ostředku se staly po staletí krajovými jmény - Zoul a Zoulík. Není tedy divu, že se v těchto rodech a rodinách tradovalo spojení s odbojným rytířem. Tuto rodovou tradici s oblibou uváděl významný český právník prof. JUDr. František Zoulík, CSc. (25. 5. 1933 - 23. 3. 2013). Pocházel z Dolního Posázaví, s nímž byl jeho rod spjat po generace. Jako exaktní vědec ovšem dobře věděl, že v případě rytíře Zoula se jedná o prapředka zcela fiktivního, leč rodová tradice ho vysloveně těšila a rád o ní hovořil s přáteli, zvláště když věděl o jejich historických zájmech.

František Zoulík prošel životem plným dramatických zvratů. Budiž k jeho cti řečeno, že všechny překážky překonával statečně, s nezdočným optimismem i humorem (statečný rytíř Zoul z Ostředku by z něho jistě měl radost!). Šedesátá léta znamenala Zoulíkův rychlý vzestup. Stal se ředitelem Právnického ústavu ministerstva spravedlnosti a vyvíjel bohatou publikační činnost, týkající se převážně justiční a civilněprocesní problematiky. Klíčovou prací z tohoto tvůrčího období představuje spis „Řízení sporná a nesporná jako druhy civilního procesu“ (1969). K tomu přistupuje řada dalších pojednání, zejména výklad právních předpisů k problematice bytů a bydlení (1967). Pak v letech tzv. normalizace následovala politicky motivovaná přerývka, zákaz odborné publikační činnosti a přežívání ve funkci podnikového právníka.

F. Zoulík se však po změně politických poměrů s energií sobě vlastní vrátil, ač ve věku již předpenzijním, ke svým přerušeným činnostem a to na vysoké úrovni. V roce 1990 se stal náměstkem ministra spravedlnosti, a i později působil na ministerstvu jako odborný poradce. Kromě toho začal přednášet na Právnické fakultě UK, kde se habilitoval a posléze byl jmenován profesorem. Kromě toho přednášel také na Vysoké škole ekonomické a od roku 2009 až do svého úmrtí vedl katedru soukromého práva Vysoké školy CEVRO Institut. Jeho vědecká a publikační činnost z tohoto období je obdivuhodná a imponující. Zhodnocení ovšem náleží příslušným odborníkům.

Zde jen uvedme Zoulíkův zásadní autorský podíl na zákonu o konkurzu a vyrovnání i na ústavě České republiky a na dalších důležitých změnách soukromého a trestního práva. V odborných kruzích je prof. Zoulík považován za významného tvůrce a učitele českého procesního práva. Kromě těchto aktivit však Zoulík provozoval i advokátní praxi. Věnoval se manažerskému poradenství v oblasti řízení, organizace a rozvoje lidských zdrojů, jako ředitel poradenské společnosti Consilium Group s. r. o. V časopisu Bulletin advokacie publikoval desítky odborných článků, věnovaných soukromému právu v evropských souvislostech.

Prof. Františka Zoulíka jsem osobně poznal v roce 1993 na ministerstvu spravedlnosti, kdy jsme sdíleli společnou kancelář. A naše přátelské vztahy pokračovaly i v následujících letech. Velice jsem si Františka vážil a oceňoval jak pro odborné znalosti, tak pro jeho laskavou a veselou povahu. Proto mě potěšil ohlas jeho vysokoškolského pedagogického působení. Jistě o něčem svědčí skutečnost, že po smrti svého učitele jeho absolventi vytvořili skupinu na Facebooku k připomenutí a vzájemnému setkávání. Jeden ze Zoulíkových žáků, dr. Bohumil Dvořák ve svém článku (Lidové noviny z 30. 3. 2013) uvedl výstižnou charakteristiku: „Vzpomínám na něho jako na chytrého, vzdělaného a - to bych rád zdůraznil - hodného člověka“. Ano, takový František Zoulík skutečně byl, nedovedu podstatu jeho osobnosti vystihnout lépe!

Fotografie JUDr. F. Zoulíka CSc. je ze stránek

<http://www.bulletin-advokacie.cz/zemrel-clen-redakcni-rady-ba-profesor-frantisek-zoulik>